

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Research and Innovation Projects in Social Sciences		Code	652604E214
Study programme	10 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Ciencias Sociais (Geografía e Historia)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	Yearly	First	Obligatory	2
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinador	Otero Varela, Alejandro		E-mail	alejandro.otero.varela@udc.es
Lecturers	Casás Salgado, Rafael Carlos		E-mail	rafael.casas@udc.es
	Otero Varela, Alejandro			alejandro.otero.varela@udc.es
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/F57DK e https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/UD45L			
General description	A través desta materia preténdese que o alumnado valore o papel do profesor/a como axente reflexivo e crítico e capaz de incorporar a investigación e a innovación a unha clase de Ciencias Sociais. Proponse que o alumnado coñeza as principais liñas de investigación en Didáctica das Ciencias Sociais, así como que adquira competencias para a análise e o deseño de proxectos de investigación e innovación aplicados á didáctica das Ciencias Sociais en Educación Secundaria e Bacharelato.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	(CE-E1) Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A2	(CE-E2) Coñecer os contidos que se cursan nas respectivas ensinanzas
A3	(CE-E3) Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A4	(CE-E4) Coñecer contextos e situacións nas que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
A5	(CE-E5) Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A6	(CE-E6) Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
A7	(CE-E7) Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A8	(CE-E8) Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas das e dos estudantes.
A9	(CE-E9) Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
A10	(CE-E10) Coñecer estratexias e procedimentos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulamentación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
A11	(CE-E11) Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A12	(CE-E12) Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación empregando indicadores de calidade.
A13	(CE-E13) Identificar os problemas relativos ao ensino e aprendizaxe das materias da especialización e propor alternativas e solucións.
A14	(CE-G14) Respetar e promover os dereitos humanos, os valores da cultura da paz e dos valores democráticos, e o recoñecemento dos principios e fundamentos da atención á diversidade.
B1	(CE-G1) Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
B2	(CE-G2) Comprender o desenvolvemento da personalidade de estes estudantes e as posíbeis disfuncións que afectan á aprendizaxe.
B3	(CE-G3) Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
B4	(CE-G4) Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
B5	(CE-G5) Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posíbeis problemas.
B6	(CE-G6) Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
B8	(CE-G8) Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.

B10	(CE-G10) Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
B14	(CE-G14) Respetar e promover os dereitos humanos, os valores da cultura da paz e dos valores democráticos, e o recoñecimento dos principios e fundamentos da atención á diversidade.
C1	N.1. Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	N.3. Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	N.4. Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	N.6. Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	N.7. Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	N.8. Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Cofecer a importancia do papel do profesor/a como axente reflexivo e crítico, capaz de incorporar a investigación e a innovación á aula para mellorar a súa práctica docente.	AJ5 AJ6 AJ7 AJ8 AJ10 AJ11 AJ12 AJ14	BJ2 BJ10	CJ7
Valorar a importancia da innovación e a investigación como estratexias para mellorar a calidade educativa na área de Ciencias Sociais.	AJ11	BJ1 BJ4 BJ5	CJ8
Aplicar críticamente os enfoques actuais na innovación e na investigación didáctica das Ciencias Sociais. Experiencias concretas.	AJ12 AJ13	BJ6 BJ8	CJ4 CJ6
Aprender a deseñar, desenvolver e avaliar proxectos de investigación e unidades didácticas na área de Ciencias Sociais.	AJ1 AJ2 AJ3 AJ4	BJ14	CJ1 CJ7
Manexar e analizar bibliografía especializada e fontes documentais virtuais que permitan investigar e aprofundar nas Ciencias Sociais.	AJ1 AJ3 AJ9	BJ3	CJ3

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 1. A investigación en Didáctica das Ciencias Sociais.	- O profesorado como axente reflexivo e investigador da súa propia práctica: innovación docente e investigación educativa na aula. - Principais liñas de investigación en Didáctica das Ciencias Sociais. - Achegas da investigación educativa en Ciencias Sociais á mellora dos procesos de ensino-aprendizaxe en Educación Secundaria e Bacharelato.

Tema 2. Análise e valoración de proxectos. Deseño de programas para o ensino e aprendizaxe das Ciencias Sociais en Educación Secundaria.	- Análise e valoración de proxectos e experiencias innovadoras no ensino das Ciencias Sociais. - Deseño e desenvolvemento de proxectos de investigación e innovación en didáctica das Ciencias Sociais para Educación Secundaria e Bacharelato: os blogs de aulas, os taboleiros dixitais, os medios de comunicación na era dixital, internet na aula, as imaxes multimedia, os programas colaborativos virtuais, mapas conceptuais virtuais. Creación e edición de vídeos en Secundaria. As plataformas Multimedia. Creación de materiais para secundaria. Outros programas de innovación. - Innovar desde novas perspectivas: estudos de xénero nas aulas.
--	--

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Collaborative learning	A1 A7 A8 A9 B1 B2 B8 B10 C3 C1 C7	1	5	6
Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A13 B3 B4 B5 B8 B14 C3 C1 C4 C6 C7 C8	2	15	17
Guest lecture / keynote speech	A9 B1 B3 B4 B5 C4 C6	7	2	9
Oral presentation	A9 A14 B8 C3 C1 C4	2	5	7
Document analysis	A2 A5 A7 A12 A14 B14 C4	1	4	5
Introductory activities	A1 A2 A3 A10 B6	1	1	2
Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Collaborative learning	Actividades que promovan o traballo en pequenos grupos: intercambio de información, discusións, postas en común e toma de decisións.
Supervised projects	A aprendizaxe de metodoloxías para a súa aplicación didáctica concretarase na elaboración dun estudo ou traballo acerca dalgunha das temáticas consideradas no ámbito das ciencias sociais. O alumnado seleccionará un tema, formulará os obxectivos, realizará unha xustificación, desenvolverá a metodoloxía idónea, resolverá o tema e/ou proposta e obterá as conclusións pertinentes.
Guest lecture / keynote speech	As explicacións teóricas referiranse ós contidos básicos que forman a estrutura de cada tema. A partir dos esquemas iniciais e co apoio de documentación específica, iranse desenvolvendo a parte teórica dos contidos conceptuais da materia mediante metodoloxía explicativa.
Oral presentation	Os traballos de pequeno grupo serán obxecto de exposición na aula, xa que facilitan a adquisición das destrezas explicativas fundamentais para o desenvolvemento da profesión de mestres/as.
Document analysis	Realizaranse actividades para o coñecemento de fontes documentais de ampla diversidade que acheguen información acerca de contidos e, sobre todo, recursos didácticos en relación co ensino-aprendizaxe das Ciencias Sociais.
Introductory activities	Antes de iniciar os temas do programa desenvolveranse actividades que permitan coñecer os saberes previos do alumnado respecto ás ciencias sociais, as competencias, intereses e motivacións que posúen para o logro dos obxectivos finais que queremos alcanzar nesta materia

Personalized attention	
Methodologies	Description

Collaborative learning	Os traballos terán un seguimento personalizado para garantir o cumprimento dos obxectivos e prazos así como para resolver dúbidas. O alumnado con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual, con entregas nas datas marcadas polo docente, e terá atención personalizada no horario de titorías, para aclarar dúbidas sobre os traballos e tamén sobre o marco teórico e práctico da materia.
------------------------	---

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Document analysis	A2 A5 A7 A12 A14 B14 C4	Realizaranse actividades para o coñecemento de fontes documentais de ampla diversidade que acheguen información acerca de contidos e, sobre todo, recursos didácticos en relación co ensino-aprendizaxe das Ciencias Sociais.	20
Collaborative learning	A1 A7 A8 A9 B1 B2 B8 B10 C3 C1 C7	Actividades que promovan o traballo en pequenos grupos: intercambio de información, discusións, postas en común, toma de decisións, comprensión do grupo como unha tarefa única.	10
Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A13 B3 B4 B5 B8 B14 C3 C1 C4 C6 C7 C8	A aprendizaxe de metodoloxías para a súa aplicación didáctica concretarase na elaboración dun estudo ou traballo acerca dalgunha das temáticas consideradas no ámbito das ciencias sociais. O alumnado seleccionará un tema, formulará os obxectivos, realizará unha xustificación, desenvolverá a metodoloxía idónea, resolverá o tema e/ou proposta e obterá as conclusións pertinentes.	50
Oral presentation	A9 A14 B8 C3 C1 C4	Os traballos de pequeno grupo serán obxecto de exposición na aula, xa que facilitan a adquisición das destrezas explicativas fundamentais para o desenvolvemento da profesión de mestres/as.	20

Assessment comments

- Na avaliación terase en conta a participación e dedicación á materia, tanto na aula como nas actividades realizadas fóra da mesma.
- O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, que fai uso da devandita exención, debe presentar os traballos individuais que se orienten ao resto do alumnado, así como un traballo final.
- A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

Alumnado con recoñecemento de dispensa académica

Segundo o establecido na " NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (aprobada polo Consello Social do 04/05/2017):

1. Deberá poñelo en

coñecemento do docente na primeira semana de clase, ou, se isto non fora posible, nun prazo non superior a 7 días desde que lle fora concedido o recoñecemento.

2. Terán que realizar,

individualmente, todas as actividades/traballos propostos ao longo do curso e entregalos nas datas establecidas polo docente. Se non se cumpre a entrega na data sinalada considerarase ?Non presentado?.

3. A cualificación será

a media ponderada das notas das actividades e traballos realizados durante o curso e da nota da proba realizada na data do calendario oficial de exames, debendo obter en cada unha das partes un aprobado (5 sobre 10) para poder superar a materia. No caso de non superar algunha das partes na primeira oportunidade, deberán repetir na segunda oportunidade as partes non aprobadas (actividades/traballos e/ou proba).

Sources of information

Basic	Albert M.; Fuentes, C.; Gutiérrez, J. M.; Hernández Cardona, F. X; López Facal, R.; Miralles, P.; Molina, S.; Prats, J.; Rivero, P.; Santacana, J. (2011). Geografía y la historia. Investigación, innovación y buenas prácticas. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 3. Barcelona: Editorial Graó. Batllo, R. y Casas, M. (2000). El conflicto y la diferenciación. Conceptos clave en la enseñanza de las ciencias sociales. Lleida: Editorial Milenio. García Pascual, F.; González Gallego, I.; López Facal, R.; Moradiellos, E.; Prats, J.; Prieto-Puga, R.; Valls, R. (2011). Geografía e historia. Complementos de formación disciplinar. Formación del profesorado. Educación secundaria, 8, Vol. 1. Barcelona: Editorial Graó. Gomm, R. (2008). Social Research Methodology. A Critical Introduction. Second Edition. Palgrave Macmillan. Grupo Ínsula Barataria (Coord.) Enseñar y aprender ciencias sociales. Algunas propuestas de modelos didácticos. Madrid: Mare Nostrum Ediciones Didácticas. Hernández, A. M. (Coord.) (2019). Estrategias y recursos didácticos para la enseñanza de las Ciencias Sociales. Madrid: Ediciones Pirámide. Hernández Sampieri, R.; Fernández Collado, C. y Baptista Lucio, P. (1998). Metodología de la Investigación. México: McGraw-Hill. Lopez, E., García, C. Sánchez-Agusti, M. (2018). (Coord.) Buscando formas de enseñar: investigar para innovar en didáctica de las Ciencias Sociales. Universidad de Valladolid. Medina, R., García-Morís, R. y C. García (2017). (Coord.) Investigación en didáctica de las ciencias sociales. Retos, preguntas y líneas de investigación. Universidad de Córdoba. Trepas C-A. y Rivero Gracia, P. (2010) Didáctica de la historia y multimedia expositiva. Graó.
Complementary	Segundo avance o curso, iranse proporcionando outras referencias máis específicas para complementar o traballo en clase.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

[illegible]

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.